

ról-szóra ez áll : „Kmety Istvánt, mint szerkesztőt mindaddig megtartja a társulat a lap élén, míg a szerkesztés ellen oly általános panaszok nem merülnek fel, melyek a lap életét biztosító közrészvétet és pártolást veszélyeztetnék:“ a társulat nem tehetett mást, mint amit tett, és amit tett, azt tennie kötelessége volt a lap érdekében.

Igy állván a dolgok : kisé igazelműbb emberekre bizzuk mint ön, annak megítélését, hogy ily körülmények között vajjon elvállalhatja-e a „Szabolcs“ további szerkesztését művelt ember, avagy sem.

Ime azon nagy „bosszuállás“ mely a „Szabolcs“ meglepetés felhívásában oly gyakran előfordul!! Szerencsétlen beszéd! Ha bosszút akar valaki állani, arra bizony velna elég ok! De ez nem kegyerünk, valamint a rágalmaszás sem különösen alattomosan és titkosan, mint azt valakinek a szíve megsughatná!!

Hanem ahelyett engedje meg a tisztelt lapvezér ur, hogy záradékul egy pár komoly szót intézzünk önhöz! Tegye meg azt a szívességet, nézzen kissé körül a nyiregyházi társas körökben s gyönyörködjék azon egyenetlenkedésen, melyet gyönyörűsége „Kalamitásai“ előidéztek ismét Nyiregyháza keresztény és nem keresztény polgárai közt! A pártoskodás szelleme kialudt, szép egyetértésben, kezefogva működtek a polgártársak már városunk bonyolult ügyeinek rendezésén, s most elől áll ön s ismét pártokra akarja szakgatni a várost, s ezáltal csirájában megfojtani a békés egyetértés szellemét?! Kicsoda ön, hogy egy város nyugalomát feldalni merészi?! Mi a társadalmi összehajlás és békés kiengesztelődés e korában a kedélyeknek ily roszkaratu fellázításaért, az egyenetlenkedés magvának elhittéseért felelőssé teszszük önt Isten, világ, emberiség, a város jövője és saját lelkiismerete előtt!

Ennyit e tárgyban az igazság érdekében és felvilágosításul egyszer mindenkorra. Kelt Nyiregyháza, január 3. 1874.

A „Szabolcs“ lapkiadó társulata.

A „Szabolcs“ tárczája.

UJÉVEZEN 1874.

Remény! remény! Te csalfa szép leány: Kinek hízolgo, nyájás, szép szavaira Baját felejtve felmosolyog az árva, Mit hoztál nekünk ez év hajnalán?

Oh jó! karolj át, töröld meg szemünk! Mit bu forrásá tett a mult keresztje, Lelkünkbe áldó fényed ereszt bel, S engedj egy jobb jövőről zengünk!

Ó nézd a multat mily sötét, sósét! Gyötrelmet ezul a ház íres magánya, Kivál íjeszt az inség rémes árnya. Seb, köny, avar, pusztulás szerteszét.

S ho jstánk mond! Ó mond már „félsé.“ S ha jó tavasszal vándor gölya, olcog, S félél a völgybe szunnyadó ereske: Segítsd meg a munkánk emberét!

Arany kalász ékítse a mezőt! Szívünk éledjen az öröm szelétől! Kimől hargadog süjt veszegetől! Vigasztal meg az árva, szenvedőt!

S mely átszenvedte századok baját Sirt könyet, és vért áldozott önzéssel: Álld meg ő áldd meg egy derült jövővel Tedd boldogabbá e népet hazát!

Lukács Ödön.

Ujévben.

Egy év ismét megtört az idő, ez őszanya kebelébe, de hajl! mily sötét, gyázos és véres az út, melyen áthaladt. Ha elmerengünk lejjárt eseményein, mintha óriási csatatéren járnánk, hol ezek és ezek baltestei fölött százezrek hullatják a fájdalom könyeit.



Ujév! te a reménynek és emlékezetnek napja vagy! Kik átvándoroltak a mult év sivatag, tövises pusztaságait, úgy érezzük magunkat, miként a vándor, ki utja közben egy halom tetőjére jutott, honnan beláthatja idáig verejtékkel megfuttat pályáját, de pályájának további vándor utjaira ködök és felhők borulnak sötéten. S hiába sejt, hogy azon alatta elterülő felhők villámok és viharokat tartalmazhatnak, mégis tovább halad, mert egy ellenállhatlan és nevezetelen erő vonja őt, s mintegy ott látja fényleni e felhőkön a remény szivárványát.

Mi is megemlékezünk a mult időről ezen romjaiban is rémségek, halottaiban is keserű emlékeket keltő esztendőről. Ó mennyi rablott kincsekből, mennyi örömből, reményből és esendes megelégedésből készített ez magának halottas nyoszolyát! Mennyi drága könyű esillog koporsó fedelén.

Tábort járt közöttünk a halál, a pusztító enyészet. A pusztító elemek előbb aratnak, mint a gazda arathatott volna; a kereskedőket tüzet embercint rémületbe ejtő egy sötét alak, melynek neve : „Kraeh.“ A nemzetiség barátait a germanisatio divatjára vonzó, összezavarodtak magok a honatyák ez általános zürzavarban, s melységek felett járt a miniszterium.

Szóval a mult 1873-ik év a zavarnak, félelemnek, rettegésnek ide volt, összekuszálta a viszonyok szálait, felfordította a világot, de végre maga is a melységbe hullott — requiescat in pace!

Most ime üdén, fiatalon, mosolygó arccal köszöntött be az új év! Amannak sirjára lépve, mutatja a remény zöld koszoruját derült homlokán. Valóban általán véve oly nagy szükségünk van e remény biztatásaira, midőn a multban minden oly bus, kietlen és lehangoló.

Ki tudná hiven leírni mind azon édes reményt, melyet ez újév első sugára ébreszt a népek millióinál?

Az elhagyott árva a testvérszeretet melegengető részvétét, a szerencsétlen, a sorsüldözött egy boldogabb lét hajnalát; az ifju

zokogva... mintha a bérczokszorus rónát látnok, mely tegnap még aranyló kalászokkal, gyönyörű virágszőnyeggel díszítve, elragadó látványt nyújtott, s ma már csak rom és kietlen pusztaság, eltiporva összetépte a felletto átdühögött jégvihar szörnyű hatalmatól... mintha hallanók a vészharang íjesztő kongását, mely népes falvak, virágzó városok porrá hmvadásáról, megszenseült csontvázakról, végsőjégre jutott háznapokról beszél rémtörténeteket megszakgatott hangjaiban. — Es ez óriási csatatér nem idegen föld, e letarolt róna nem messze égtájuk alatt fekszik, e rémes szaru vészharang épen fejünk fölött zeng... te voltál ez évben kijelölve áldozatul a sors ádáz haragjának, az ég süjtó villámának szegény nemzetünk, segény, anyyi nyomort és vérkeresztiséget átszenvedett Magyarország... „nagy mint a tenger a te nyomorúságod, ki gyógyít meg téged...“

Eljött az öldöklő vészangya, s a merre átvonult, halálhőrgés, siralom, kétségbeesés szivrázó hangjai kiserterek végzetes léptei... ifjak az úterő teljében hullottak orvogyereitől... hajl! mily sokan öitöttékfel az övezérség gyászkontósát, mily sokan jutottak az árvaság könyvázatott kenyerére, vigasztalan elhagyatottságára!

Eljött a pánzváság... lelketlen nyérzsedkő orozátlanul kizsákmányolták a jóhiszemű becsületesség, megrabolták a népet verejtékeze gyújtott filléreitől, koldusbót adtak vagyonos családok kezébe... s hajl! megtörték a szívekben a hitet az emberiségben megintatták a bizalmat az örök hatalomban!

Eljötték az elemi csapások... arany mag helyett hitvány konkolyt, üszköt, és polyvát termelt a föld, ártalmas férgek a kevés jó maradványt is esodaszerűleg elpusztították, — sirva esüggedeze kötözte kévét a földmives, s a munkástól nehezül lélkere, midőn óvire téklát, s a nagy gondolat: „hol vegyünk kenyeret, hogy ezek egyet éljék?“

Számadenütt ama gyötrelmes eszmék, ama vigasztaló nem ismerő gondolatok:

... Elcseszt a mi fejünknek koronája, jaj most nekünk!

... Árva lettünk atya nélkül, a mi anyánk özvegyek.

... Édesatyám, édesatyám!

szív ábrándjainak valósulását, az erény, igazság bajnoka az erény diadalát, a humanizmus szabadságát és a köztestvérséget, a hazafiak a honnak anyagi-szellemi felvirágzását várják ettől. S vajjon mindezen édes remények nem száradnak-e kóróváznak napjai alatt? Ki tudja a jövőt?! — Boldogabb leend-e ez újév?! Ki mondhatja meg?!

Én legalább annyit bátor vagyok mondani, hogy mindezen nemes remények beteljesülte legnagyobb részben magától az embertől függ! Az idő mint rendszeren szokott áttűnik, minden óra, minden perc figyelemzet teendőnkre, s aszerint megyünk közelebb a boldogsághoz, vagy távozzunk el attól, amint az idő nyújtotta alkalmakat helyesen vagy helytelenül használtuk fel.

Ime az újév is két zászlót tart kezében, egyikre e szavak vannak felírva : „erény“ „becsület“ „kötelesség“! A másikra ez : „bűn“ „önzés“ „igazságtalanság“. Mind a kettő párhíveket keres! Az első zászló vezéregi szenvedélyeink korlátozása, önmagunk meggyőzése feltétele alatt ígér eljuttat a kitzűtöt czélhoz, nem tagadja el azt se, hogy e pályán gyakran vérző tuskék szakgatják meg az idő vándorát, gyakran a falatnak felét, melyet már ajkainkhoz emeltünk oda kell nyujtani az éhezőknek; gyakran ki vagyunk tételve annak is, hogy midőn kinyújtók kezünket mások áldása végett, halálból — megostoroztatnak azok!... De azért lelkesít és ösztönöz, mert a kitaró munkát biztos sikerrel ígéri koronázni.

A másik zászló vezéregi nem követelnek tőlünk semmi önfeláldozást, szenvedélyeink tüzet folytonosan élesíti és táplálja, kincseket, vagyont, gazdagságot, hatalmat ígér, mint ama kísértő nekünk ígérkezni adni a világot, toborzó zenéje végig harsan a föld egyik sarkától a másikig, mindenütt párhíveket keres és talál; az mindegy, ha kincseinkben az elnyomottak könyecséppjei égneek, mindegy, ha palotáink ablakain az általunk boldogtalanságra juttatottak átkai hangzanak be, csak kényelmet, hirt, gazdagságot, méltóságot szerezhesünk magunknak!

Én ez újévben az erény, becsület, kötelesség zászlóját emelem fel előttetek! So-

... Az én atyám és anyám elhagytak engemet,
... Van-e olyan bánat, mint az én barátom...
hagyatok becélt énkemnek, hadd kesergessen magamat sirással... ne erőltessetek, hogy megvigasztaljatok...
jaj nekem az én romlásom miatt.

... Atkadd meg az Istent és halj meg...
Oh jóságos ég, miért hogy ily siralmas pusztulást mértél reánk, miért hogy ily súlyosan ily kegyetlenül „megnehezült az idők viharos járása felettünk!“

Es még a jövő!
A jövő...

Emeld fel a vész közepette fényes lobogódat egék deszka leánya szent testvériség! ihlesd meg az ellásult szíveket varázsigével léld elő a boldog kort, midőn „testvérebén mindenki önmagát fogja szeretni és boldognak érezni, hogy annak szolgálhat, és nem leend sem kicsiny sem nagy, mert a szeretet miunde- nekét egyenlő tesz és minden családot egyetleny családdá.“ (La Mennais Róbert).

Emeljtek lelkes szöveget a szenvedők érdekében ti nemes keblű nők és hölgyek, ti diszei és ékességei nemünknek, kik eddig is anyai könyet letöröltek, anyai fájó sebet meggyógyítottatok a részvét balsamával... legyetek, — mint mindenhol voltak védőangyal fájdalom és nyomor halvány gyermekeinek, a sárga, fel-emelve vigasztalva szenvedő testvéreiteket, feltűndöklik angyalrezáitokon a lélekfűszeg isteni glóriája.

Emelj! k mindnyjan szívünkben szent oltárt hozunk arra áldozatot porj süjtött hontársaké... az áldozat füstje é-rozzál, s „áldásként tér meg az áldozokra.

... És... mul a fádalom bus zokogása e földön, a bujdosó meleg hajlékát, az árva meleg szíveket tüdülést és gyógyulást nyerne, s a multak sötét emlékeire aranyló sugarakból himez fájtolat a remény bűvés szivárványa...

„Szánd meg Isten a megvált
Két vándor hattyúkat
Külf feljéj küld kar
Teugérán kiránjak.
Balsora a hit régen tép
Küldj rá vig esztendő,
Moglanhódó már e nép
A multat jövendő.“

rakozunk ez alá mindnyájan, így remélhetjük, hogy ennek alkonyában nemes vágyaink s törekvéseink teljesülni fognak.

Üdvözöljük az erényt, habár megtépett külsővel közelit is felénk, üdvözöljük azt még az alacsony kunyhókban is, védjük meg ezental honfiai igaz elvünket és becsületünket a legaggasztóbb körölmények kísértései között is, tegyük életvitelünkkel azon igazságot, hogy becsület nélkül az élet keserűbb a halálnál, sőt maga a becsületesség egy életen keresztül tartó halálos vonalról! Tegyük meg híven, lelkiismeretesen kötelességeinket, melyekkel a társadalom, haza s emberiség iránt tartozunk! És minden bizonyynal boldogabb leend ez év mindazoknál, melyek át zúgtak már felettünk.

Okuljunk a multak botlásain! Lássuk át mit minden Perez oktatólag tár lelki szemünk elé, hogy a teremtés ezáltal egyetemes és általános, törekedjünk azért mi is oly üdvös intézetek létrehozásán, oly eszmék megvalósításán, melyek nemesak egy kaszt, vagy rend malmára hajtják a vizet, de melyek, mint a nap, az egész világra hintik szét boldogító sugaraikat.

A nap nemesak a magas ormokat világítja be, de sokkalinkább a völgy ölében növel illatos virágokat, mi se tekintsünk mindenkor a társadalom kimagasló pontjai felé, de nemes törekvéseink sugaraiból hordozzuk meg az elfelejtett völgyeket is, hol oly sok nemes életcsírát nyomnak el a gazok és burjánok tövisei lombjai időről-időre.

Te pedig Isten! népeink Istene! Milliók felett hatalmas ur! Segéld azokat, kik a te szent nevedben mely a szeretet, igazság munkálkodva áldást akarnak terjeszteni a világ felett! Segéld kezeiket a könyörülőknek, midőn az emberiség vérvő sebeit köztözik.

És mi nyújtunk kezét egymásnak ez újév reggelén, kik a hazának polgárai vagyunk s a testvérszeretet lánglelkességétől áthatottan rebegje ajkunk: eljen a haza s emberiség!

S fel a hazáért tette áldozata!
Észlel és karral szent munkára fel!...
Sok a teendő! Azt ne vessük latra,
A szent ügyért égjen minden kebel!
Igy félrészülve lélek, szív' erőben:
Virág fakad fel völgyön halmokon!...
Csak egyértés ez üzentében:
S fel fog virulni nemzet és a hon.

A monsumanoi barlang természetes gőzfürdője.

Ezen csulbarlang rövid leírását és hatását a beteg testre orvosi szempontból van szerencsém az olvasó közönségnek bemutatni, úgy a hogy láttam és tapasztaltam!

Mintán én a veldesi vizgyógyintézetben 12 napig az úgy-gőzfürdőket, és még egy intézetben sem létező napfürdőket használtam, az ősz-közéledés és a gyógyvendégek lassankénti elszéledése után, az intézet bezárattat, elhagyottam magamban a keresztosonban dúló fájdalom miatt Olaszban azon tájékat telkesen, a hol szenvedéseimről rövid idő alatt megmenekültek.

Monsumano esinos kis városka fekszik Luca kerületben Florenzhez pár órányira, utolsó vasuti állomás Pieve a Nievole a honnan husz percz alatt lehet menni Monsumanoba, innen pedig 1/2 órai séta után a kertek között a tett helyre juthatni.

Egy nagy közsélek tövében látunk több, új emeletes épületeket, melyek a vendégek elfogadására szolgálják és csak a nyári időben alatt vannak nyitva, egyébként Monsumanoba is lehet csak úgy szállásolni: a barlang nyílásához legközelebbi épület homlokzatán legfölül olvasható: „Grotta di N. G. Guisti” (Nemini Gasztro barlangja) alatta „Bagni a vapore naturale” (Természetes gőzfürdő).

A bemenetnél jobbra márványtáblán olvasható: „Grotta di Luigi Rossati ex Dittatore di ungheria che nell 1871. qui ricuperara la salute.”

Balra: „A ricordanza del generale Garibaldi che nell 1867. in questi bagni trovo sollievo.”

Bemenve egy nagy terembe a hol is balra jegyek várható a barlang bemenethez, ebből egy folyosóra megyünk a hol jobbra és balra oldozó és vetkező szobák léteznek, egy hosszú vastag szövetből készült háló köntösök öltöztem, mintán a barlang szolga papucsos, és egy vastag törővel ellátott, vezetett egy ajtó, ottan 15 lépésen kellett lemenni, a hol egy másik ajtó nyílt a valódi barlangba. Mily meglepetés! A hellemes melegséget már érezni lehetett, így vezetett őg gyertyával kezében mintegy 60—70 lépésnyire, azon helyre a hol leülni lehet, mely vasrostélyal el van választva a barlangvizétől, egyébként utba többhelyen is lát-

KÖZÜGYEK.

Visszatekintés 1873-ra.

Mikor jött nem hívtuk, mikor elment senki sem marasztalta. Nem is sok okunk volt rá.

Különös egy esztendő volt.

A béke esztendeje, Janus temploma zárva volt az egész évben. A fejedelmek és a népek megegyeztek, hogy nem háborgatják egymást. A fejedelmek békesen öntették ágyukat, élmeznek a hadi labot megütő számu hatomaszot. Csendesen készülnének! Meglátogatták egymást barátságosan, de azért világért s em hisznek egy másnak. Kevés okuk van bizni egymásban. Ők tudják azt legjobban.

A legnagyobb békeség daczára majd kifordult az alvilág ajtaja sarkából a sok lótas-futás miatt. Volt a ki nem kötött békét, s nem is volt kényszeríthető sem a békére sem az alkudozóokra. Régi hatalom de. Megszokták számba sem veszik a földiek, annál inkább számba veszi ez őket: a kasztás ember a nagy demokrata, az abszolút nivellírozó, az egyenlőség iszonyu apostola.

Elsőben megjelentek az alvilág kapuinál legalább a mi vidékünkől virágzó ifjak, s hajadonok.

Bizonyosan valami forradalom ütött ki a földön — mondák egymásnak az alvilág esendes lakói — „az ifjak mint illik sorakoztak a szabadság zászlója alá s elestek, eltakarva hulláikkal a szent zászlót. A szabadság megérdemli a halálát. A hajadonok pedig eljöttek jegyesek után.” Csaldóttak a jámbor árnyalok! E munkát nem az ügyük, hanem csupan a himló végezte.

— „Hát azok kicsodák amott fehér ruhában? Talán egy új Herodes a világnak még újabb Megváltóját vette üzőbe még bölcsőjében, sorba gyilkolta le a gyermekeket.” Ismét eselődtek a jámbor árnyalok. A világnak nem kell többé a régi megváltó sem. Nincs is bízabna a Megváltóknak a földhöz. Nem virágzik ott szüzmokra más mind a mai nap, mind tövis korona, és Golgatha. A világ a kétségbeesésre bízta a megváltás munkáját: a vak Sámsonra. E gyermekekét nem Herodes, hanem csak a torolygok, vörheny és hörklurut küldötte ide, hogy megszabadítsa őket idejökörün az embertelen világról.

De a telengás folyvást tartott a fekete kapunál. A gyermekek után jöttek a szülők. Erőteljes férfiak és nők iszonyu számmal, mely a legnagyobb világszátok vereségeit is meghaladta. — Kijáította ezeket ki a világból? Talán az adóhajtók, s foglalkó új tektek serege? Megsokalták a kormány közegének látogatásait?

Nem az adóhajtók és királybírói foglalkó előtt hagyták oda helyüket e jámborok, hanem a cholera, az új hatalom küldötte őket ide. De mivel elhagyván polgári állomásait, s felmondatták a munkát s szolgálatot engedély nélkül; eljöttek a foglalkó koporsókhöz, hogy megegyezők rajtuk a haláladót*). — a chironobulust. Fizesseken, minek haluk meg? Úgy sem fizetnek többet! — Ez nagyon rendén van, a ki engedély nélkül odahagyja polgári állomását, bűnös a társadalom és közrend, és államközvetítés iránt. Az adózáson nem szabad meghalni, vagy fisesse le utólagosan tartozását. Ez ellen kifogása semmi nem lehet. sőt elhatározandó, hogy a halotti adó oly magasra emeltessek, vagy a koporsókra oly értékes stempli itéssék, hogy senki ne legyen kedve meghalni, s odahagyni polgári emberit köteleimet. Ezen intézkedés tehát még tokeletesbilsere várakozik. A mi késik még nem mult el.

Nagyon különös egy esztendő volt ez 1873.

*) Megtörtént dolog

Szerk.

Telutó napjaiban jött az ország több vidékére az árvíz, és semmivé tette az őszi vetést.

Tavaszkor jött a késő fagy, s megfolytatta a magot a kalászbán. Nem volt kihatás a kenyérhez. A haj egy részén segítve lett az által, hogy a cholera s a járványok előre megtizedelték a népet, s a megmaradt kevéshez azután kevesebben nyújtották ki kezeiket. Szomorú segedelem volt. De fájdalom azon kevéshez, a miből már mindenek kellelre vala tölteni jöttek hivatlan vendégek, ismét az adóhajtók és foglalkó...

Már tavaly sok helyen a rosz termés miatt a bir tokosok a takarékpénztárból fizették az adót. Az idén természet majdnem semmi, de hát most kettőt kell kielégíteni a takarékpénztárt és adóhajtók, különben el nem tövözik, s lefoglalja az igaz marhákat, s ha azután eljő a tavasz, és szántani kell, akkor fogja az eke elő a gazda saját gyermekeit. Ez sem lesz egészen új dolog. Így volt az már László király és a fejedelmek Bista kormányzó napjaiban, Ha apánk kibírták azt, illo hogy az unoka se legyen gyáváb. Az erők, a ki nagy terheket elbír. Ez az erő mértéke.

Különbem nem állíthatni, hogy a mai országgyűlési határozó többség öpen semmit sem tett volna a bajok orvoslására. Tehetettbe vévén ugyan, hogy ha a földnek joga van anyai gyümölcsöt teremni (kivévén a dohanyt) a mennyit csak bir: tehát illo, hogy ruháztassék fel a pénz is e gyümölcsözhető joggal... s megteremtette a szabad uzorát, eltörlöven a tövöves kamatot.

Szabad lett a pénz és pedig abszolte, míg a földök természetes abszolút szabadságát kigunyolja a dohany monopolium.

De hát ha a föld apsolte szabad nem lehet, mért ne lehetne legalább a pénz? Valami szabadság még csak nagyobb haladás és szabad elvűség, mint a semmi szabadság. Elűnknek ez is jó. Voltak már, kik véres koponyákból emeltek magoknak emléket. Mért ne lehetne jó emlék a szabad uzsora? Kítlő hogy teki! Volt is öröm Izraelben és tisztelhetli Izraelben. Neki fektet mindenki a pénzüzletnek Kis-Várdán p. o. 20—30 frót kamatot követeltek száztól nem egy epre, ha nem csupan egy hónapra. Ez tehát tesz 200—300 frót kamatot.

Virágzott a pénz egy felül... s a csapás és nyomor más felül.

A kit megnyomtak az adóhajtók vagy a takarékpénztárok, azok most boldog helyzetben voltak: „Volt pénz elég... Szabad uzsora!” Csak azután birja fizetni a 300 kamatot száztól.

Ne vegye fel, ha drága neki.

De ha kell, és nincs más pénz a szabad hazában, nincs könyörülő emberszeretet. Tűz elől, tűz hátul. A kihézf fordult a megszorult ember, azok segítettek rajta, de lezuhattk börtört szépen mosolygva, s kezeiket dörzsolgötte. Hiszen az egész csak üzletkerdes. Szót sem érdemel.

Érdemel biz az.

Mi idáig úgy tudtuk, hogy a pénz a majestas-jogok kifolyása lévén az állam productuma. Már ha az állam monopolizálja a dohanyt, mért ne vehető ellenőrzése alá saját productumát a pénzt oly módon, hogy a ki azt saját javára hasznosítja, az az állam saját javára adóztassa meg, másodsor a haszontermelés mérvét maga határozná meg. Ehez joga volna. Tekintve a rablással határos visszaélést, kötelessége is. Az állam nem nézheti közönyösen, hogy saját gyártmányával egyesek ezereket tesznek tönkre polgárai közül. Ha ezt eléri, nem tudja feladatát.

De hát miként lehetne meg tudni a gombaként előlő s forgó tökéket?

Nincs könnyebb a világon.
(Vége köv)

Szabolcsmegegye gyűléseimből.

A december 19-én tartott megyebizottmányi gyűlés első tárgyat a Nagy János bizottmányi tag indítvány képezte a megyék kikérkedéséről szóló törvényjavaslat ellen, ez indítvány tárgyalásra a folyó január hó 13-án tartandó megyebizottmányi gyűlésre tűzött ki.

Azán következett a legtovább adódottat névsórnak kiegészítése illetőleg annak megszerzési és elvált bizottsági tagoknak választás általi helyettesítése. A választási elnökök helyett a kik időközben meghaltak, mások választattak, az eddigiek pedig újból meg-erősítették: Nyiregyháza névze mind a négy választó kerületben egy-egy hiányzó bizottsági tag megválasztása iránt tettelet intézkedés, az 1-ső választó kerületben elhalt alelnök Virányi István helyett ifj. Török Péter választott meg. — A mennyiben az elválasztó kerületben a községi törvények értelme szerint a választók névsóra is átüzendő s az időközbeni változások kigazigantól lennének; minthogy a megyében csak is Nyiregyháza létezenek a népszám arányhoz aválasztó kerületek; annak eszközele végett Krasznay Gábor elnöklete alatt Kralovászky Mór és Nikelsky Mátyás bizottmányi tagok bizattak meg.

Vegre Nyiregyháza város 1874-iki évi költségelőirányzata vagy a mint azt a felvilágosított kiöltéség véleményezte elfogadottat s megerősítettet; nevezetesen: a képviselt által czélba vett 1 millió kölcsön 870000-re szállítottat le azon oknál fogva, mivel a város évi bevétele kiadását csak is ezen tökösszegnek megfelelő mennyiségben fedezti; továbbá a rendkívüli szükségletekű jelzett vendégfogadó, kőut és csatorna építés költségeinek fedezésére csak 148000 frt állapítottat meg, a városi képviselneknek költségvetésében a jelzett szükségletek körül azt kijelölni első helyen, melynek teljesítése legelőbb; egyszerű mind-ajánlja a városnak; hogy jövőre minden szükségletet önánjtásához képest fedezhesse, — gádzalkodóbb rendszert igényelkezé lehetne léptetni. — A sz-mihályi utca városkhez melletti részének kiszélesítésére előirányzott 8000 frót a megyebizottmánytól rendelni kérték.

A város közképviselői gyűléséből december 30. Tárgyalattat a jogyzói s levéltárnoki választás kérdésében hozott m bizottmányi határozat.

melyre egyhangúlag határozata ment, hogy a megye-
bizottmányának törvényben nem gyakorozó határozata
ellen, mennyiben az a képviselő választási jogát sérti
s a főjegyző vizsgálatai kötelezően a városi fő-
jegyző állomását a fidesi jegyzők kategóriájába helyezi
felváltva fog tartani.

Elnök polgármester addig is míg az a képvise-
lertel határozatban közölhetné, tudatja, hogy a város
1874-ik évi költségvetéséről módosítással a megye-
bizottmány részéről elfogadottat: Örvendés tu-
domással vétetik.

„A törvényhatóságok területének szabá-
lyozása és új beosztásáról” szóló törvény-
javaslat szerint.

1. A hajdukerület mint önálló törvényhatóság
 megszüntetvén Szabolcsmegyével egyesítetik Hajdu-
Szabolcs város kivételével s ezen egyesített törvény-
hatóság székhelyéül Nyíregyháza város jelöltetik ki,
 itt nyerné Szabolcsmegye: Buzsákmény, Nánás, Dorog;
 Hadláz Vámos-Pécs városokat.

2. Szatmármegyéből nyerné Nyívasvár és Penészkö-
 zségek, Biharbó Sámson.

Ellenben vesztendő Debreczen város határába eső
 pusztáit, melyek Debreczenhez, Viss, Kenéz, Zalkod,
 Pihügy, Bái, Tisza-Ladány, Takta-Kenéz, Csobaj, Tardos
 községeket, melyek Zemplénhez, Aggtelek, Zsurik,
 Ezeny, Sz-Márton, Szalka; Bezdéd, Tuzsér, Eperjeske
 Mándok, Mogyorós, Komoró, Benk Or-mező-Ladány,
 Tornócs Pálca, Cs-Kenéz, K-Apáti, Bacs-Aranyos
 Gyüre, kis és nagy Varsány községeket melyek egyesít-
 vett Ung-Pereghez. — Nyir-Mal, Pusztá-Dobos, Rohod
 és Ór községeket melyek Szatmármegyéhez, Er-
 kenéz községhez, mely Bihar-megyéhez, — Egyek, Nád-
 ulvár, Szovát Páspók palány, Tetélen, Földes és Saáp
 községeket, melyek az újonnan alakított Kuvármegyé-
 hez lennének bekebelezendők. Ugy Szabolcs, mind terü-
 letre, mint népességre nézve sokat vesztene.

A közigazgatási járásköz száma és helye követe-
 zőkép van kijelölve: Szabolcsmegyéhen lenne 6 járás:
 Kis-Várda, Nyíregyháza N-Kálló, Nyir-Bátor, Polgár
 és Vámos-Pécs székhelyekkel

UDJONSÁGOK.

(*) **Előfizetőinkhez:** Tisztelettel kérjük t. elő-
fizetőinket az előfizési pénzt minél előbb beküldeni,
 hogy a lap szétküldésben fenakadás ne történjék!

(1) **Lelkesült örömmepet** ilt újév reggélén
 a helybeli ref. egyház utjemplomában, hova először
 gyűlt össze az alkalommal Isten tisztelete végett, itt
 valóban összejött a multon borongó fájdalom könnyűje
 a jövő lelkesültég öröm könnyével. Adja az ég,
 hogy a mult gyászat ne kelljen többé megsiratnia és
 lelkesültégének könyei ne hibában hullottak legyen.

(?) **Nagy hó és jó szan ut van,** mint mond-
 ják Bereg, Szatmár megyékben és a Bodrogközön,
 csak a mi határainkat hagyja pusztán a télnek ékes-
 sége a hó. Elég szomorú kilátást nyújt az a gaz-
 dának mert a száraz, kemény fagy megrontja az őszi
 vetemények gyenge csírát.

× **Apagyon a napokban** ellopták özv. S—né
 telejét, a szegény állat borot harmadnap mulva talál-
 ták meg a vadászok a napkori határban; a tettesek
 egy helybeli jómódu gazda és két napkori cigány
 személyben lepre kerültek, ugyan ezek lopták el mult
 nyáron nevezett özevgynek gabonáját, most e büntényt
 is bevalották.

(E) **Egy szánalomig nevelteség szugori** halt
 meg, mint levelezünk írja a napokban ugyancsak Apa-
 gyon ugy szolván éhen B. P. Az illető 58 évet élt és
 35 évig foglalkozt egy kalapot viselt (?) örökösének
 mintegy 12000 forintot hagyott hátra. Ez is méltó az
 emlékeztetre, ha igaz!

(u) **A lelkes eszmádia ipar-társulat** 50 o. é
 frtot ajándékozta az újonnan épített ref. templom fel-
 égésére! Az egyházi előjárás-örvendés kötele-
 ségét teljesíti, midőn ezt a nyilvánosság terén is meg-
 köszömi: addig is míg testületileg kifejezhetné hálját
 a nemzeti ipar-társulat előtt.

(sz.) **Taborszky és Parsch** nemzeti zenemű-
 kereskedéséből újabbban következő zeneműveket küldet-
 tek be hozánk: Soldatenste polka Française Far-
 bach Fileptől ára 50 kr. Grande marzurka Brillante
 Moravec Eduardtól ára 50 kr. Ständchen leite flechen
 mezei lieder Schubert Ferenctől, ára 60 kr. Herbst-
 blätter Walzer Farbach Fileptől ára 80 kr.

(esl) **Beküldetés:** természetesen népszerű haszná-
 latható összeállította B. P. debreczeni tanító, Debreczen
 kiadja új Csáthy Károly gazdasági s akad. könyvárus.
 Ez újonnan kijött népszerű könyvet ajánljuk az érde-
 kelt figyelmébe tiszta népszerű gyermekek felolga-
 sához szánt előadás. Irálya egyjőlő levél e könyv-
 höz. Kapható if. Csáthy Károlynál Debreczenben.

▲ **Postaján.** A nagyméltósága m. kir. kereske-
 delmi minisztérium folyó évi decemberhő 20-án kelt

13420/13429 száma magna kibocsátása szerint a pos-
 ta levélbörítékek (levéljegyzőket ellátó borítékok) 1874-
 ik évi januárhő 1-től a helyjegyzőken felül, darabon-
 ként egy fél krajczárin fejjebb fognak árulattani. Midőn
 t. ez. levelező közönséget ezen fensőbb tudaklásról
 értesíteném egyidőreleg tisztelettel hozom tudomásul mi-
 szerint az elromlott postai levélbörítékek egy krajczár
 felénélzet mellett az itteni postahivatal levezetálynál
 újakkal kicserélhetők. L. kir. postahivatal, Nyíregyháza
 1873 decemberhő. Kardos m. kir. postahiv. főnök

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

Vasuti közlekedések.

A „tiszavidéki” vasút vonatok indulása, Nyiregy-
 házról: Miskolc Kassá felé 5 óra 30 perczkor d. u.
 és 7 óra 48 perczkor reggel. Nyiregyházról Debre-
 czen felé indul 10 óra 45 perczkor d. e. és 7 óra
 18 perczkor este. Nyiregyházról indul Ungvár felé
 7 óra 18 perczkor reggel, érkezik 6 óra 5 perczkor este

Üzleti értesítés.

A nyiregyházi terményáraknak jan. hó 3-án
 bejegyzett terményárak.

Piaci ár	Kereskedési ár 100 köböltölkezdve
Rozs 60—60 fontos 4.75—4.00	
78—80 0.00—0.00	5.00—5.12
79—80	vámmáza szer. 6.50—6.80
Buzza 5.50—6.00	6.50—7.00
Árpa 2.25—2.75	
Zab 1.50—1.60	
Tengeri 3.30—3.50	uj termés,
Köles 3.80—4.00	
Bab, tiszta fehér 4.00—5.00	
káposztarepce 0.00—0.00	8.00—8.50
Lenmag 0.00—0.00	8.50—8.75
Gombóc 0.00—0.00	6.00—6.50
Kendermag 0.00—0.00	5.50—6.00
Mak 9.50—10.00	8.00—1.000
Napraforgóolaj	16.00—17.00
Szesz 30 fok magy. itéze 25	25

Szerkesztői üzenet. K. I. urnak K-Vardy: A társzát
 szvesen várjuk. A küldött közleményt jövő számunkban adjuk.

Felelős szerkesztő: Lukács Ödön.

HIRDETÉSEK.

A magyar-német erdőipar egyesület

közzé teszi, hogy Tokajban és Szolmonon a „Sepper és Satori” cégtől átvett s
 újonnan berendezett gőzfűrészeik folytonos működésben vannak; ugy e helyeken
 valamint a következő államásokon:

Nyiregyházán, Ujfahértön, Debreczenben, Szerencsén, Miskolczon, Sülyön
 és Fegyverneken dusan felszerelt raktárai megnyitattak.

Felhívatik tehát a t. ez. közönség figyelmé arra, hogy e helyeken min-
 denmü vágott és szálfanyagok eladásra készen állanak, rendkívüli megrende-
 lések pedig gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

E faárak kitünő minősége s a lehető olcsó árak minél több megrende-
 lést engedvén remélni, a t. ez. közönségnek tisztelettel ajánlja
 Huszthon, 1873. szeptember 30-án

(12 4)

az igazgatóság.

Haszonbéri hirdetmény.

A mária-pócsi közbirtokosság tulajdonát
 képező királyi kisebb haszonvételek, ugymint
 italmérés, vásárvám és mézszárszéki jog 1874-ik
 évi Szent-György-naptól, három egymásután
 következő évre, 1874-ik évi januárhő 27-ik
 napján, Mária-Pócs községében, délelőtt
 10 órakor, 500 forint bánatpénz letévése mel-
 lett, kőzárverés utján a legelőbbet igényűnek a
 közbirtokosság által, haszonbérbe fog kiadatni
 A közértesítés feltételek iránt előlegesen is
 tudakozhatótni a mária-pócsi monostor fő-
nökénél. (3—2)

A közbirtokosság.

ELADÓ HÁZ.

Nagy kállói-utczán a „SAS”-ven-
 déglő mellett 935-ik szám alatt, egy
 új bolt, 2 szoba, 2 kamara s egyéb
 hozzá tartozandó szabad kézből el-
 adó. Bővebb felvilágosítást ad

(2—2) Tanasovszky András.

7585.—7604. P.
1873.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó a polg. tk.
 rdt. 403. §-a értelmében ezenel közhírré
 teszi, hogy a nyiregyházi kir. törvényszék
 fenti sz. végzési által Fábry Gábor nyir-
 egyházi lakos ellen Góts Mihály — továb-
 bí Kovács Pál részére 4800 frt és 5740 frt
 követelések végett chrendelt biztosítási vég-
 rehajtás folytán bíróilag lefoglalt, vas-ár-
 czikke és házi batorokból álló ingóságok
 nyilvános árverés utján eladandók, minek a
 helyszínén vagyis Nyiregyházán Polyakné-
 féle házban lévő boltban leendő eszközlé-
 sére hatánidőül 1874. évi januárhő 8-ik
 napjának délelőtti 9 órája kitűzetet, melyhez
 a venni szándékozók ezenel oly megjegyzés-
 sel hivatnak meg, hogy az érdeklent ingosá-
 gok emez árverésen, a polg. tk. rdt. 406-ik
 §-a szerint, szükségesetében becsáron alul
 is eladatni fognak.

Kelt Nyiregyházán, 1873. decz. 31.

Kereselies Ferencz
 k. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Szabolcsmegye Papp község határában, a kis-
 várdai vasuti állomáshoz negyedórnyira, néhai báró
 Horváth Gedeon hagyatékához tartozó tagosított bir-
 tok 1600 hold szántó, 114 hold legelőnek alkalmas
 tisztított erdőfölddel, s a szomszéd Kis-Várda, Vörös-
 mart, Or-Ladány és Cs-Kenéz határában fekvő mint-
 egy 180 hold gyepszénát termő kaszálókkal, gazdasági
 épületekkel u. m. jó nagy uri lakház, több istállók,
 juh-és sertésakolc, csűr, nagy és kisebb magtár, két
 száraz malom, s minden megkívántó eselődésházakkal
 s a kir. kisebb haszonvételekkel együtt 1874. év márt-
 szi 1-5 napjától 6 vagy több évekre szabadkézből
 bérbe adandó. Értekezhetni alulirttnál.

Liptay Károly,
 a fentirt hagyaték
 gondnoka.

104. P.

81873.

Árverési hirdetmény.

A magyar éjszakkelti vasut Nyiregy-
 háza-Ungvári vonalának kiépítéséből felma-
 radt asztalos- lakatos- és kőfaragónak való
 különféle műszerek, fa, deszka, vasuti talpa
 (Schlipper) vas, téglá, kő, sabbóbi anyagme-
 chleka, a nyiregyházi kir. tszék 8104./1873.
 P. sz. a. kelt végzése folytán, Nyiregyházán
 a vasut melletti temető szomszédóságában
 lévő raktári földhelyen 1874-ik évi január hó
 14-én délelőtt 10 órakor kezdődő, és egész
 nap tartandó nyilvános, de önkéntes árverés-
 sen s becsáron alól is el fognak adatni a
 következők feltételek alatt: u. m.

Kisebbs mennyiségben vásárlók csak
 készpénzért vehetnek; míg ellenben a na-
 gyobb mennyiségben vásárlók azon kedvez-
 ményben részesülnek, hogy a megvenni
 szándéklott anyagok értékének megfelelő
 bánompénz letétele mellett, nekik a megvett
 anyagok vételi árának felére vagy 3/4 ré-
 szére fizetési határidő engedtetik, mely azon-
 ban a megvett anyagoknak átvétele és el-
 szállítása időpontjátul nem haladhatja; to-
 vábbá utóbbiak még azon előnyben is része-
 sítetnek, hogy a megvett anyagokat a m.
 é. k. v. társulat pályáján az u. n. önköltségi
 összegnek szállítathatják tovább.

Kelt Nyiregyházán, 1873. decz. 29.

Fekete László
 k. bírói végrehajtó.